

trædende, fanatiske Meninger, som skulde kunne lægge Hindringer i veien derfor — men paa Grund af, at han jo skal undervise i Religion i Skolen, og der maa da visseelig i den Henseende lægges Bøgt paa, at han virkelig troer paa det, han giver Underviisning i. Skal der gives Religionsunderviisning i Skolerne, og det troer jeg dog, at det langt overveiende Fleertal vil holde paa, saa er det vistnok af den allerstørste Betydning, at Religionsunderviisningen meddeles af Mænd, der gjøre det med Varme og med indre Overbeviisning.

Om Skolepengene er der her i Salen utret ligesaa forskellige Meninger som udenfor. Jeg maa tilstaae, at jeg oprindelig har været imod Skolepengene, og det var kun ved at see alle de mange samstemmende Ytringer fra Amtsraadene og Amtskoledirectionerne om Skolepengenes Ansættelighed, at jeg blev omstemt i saa Henseende. Rigtigt var det jo vistnok, saaledes som det blev bemærket af den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgfreds (Tscherning), at de havde en fast og bestemt Størrelse, men skulde der dog være Noget til Hinder for at lade de Mænd, der ere i mindre Kaar, kun erlægge halv Betaling eller lade Communen ganske fritage dem? Og det er det, som er skeet ved Lovforslaget; — enten heel eller halv Betaling eller Fritagelse — saa at de oekonomiske Forhold her faae endeel Indflydelse. Det er ikke, om jeg saa maa sige, theoretisk rigtigt, det indrømmer jeg villigt, men jeg troer dog, at det efter de stedfindende Forhold er nødvendigt at lempe Betalingen for de mindre Bemidlede, saaledes som foreslaaet. Jeg har her tilladt mig at udtale mig om de Punkter, som det forekom-

mer mig fornemmelig idag have været under Discussion. Det forekommer mig i det Hele, at dette Lovforslag er blevet modtaget med megen Velvillie.

Det er naturligt, at der kan være forskellige Punkter, som kunne ønskes anderledes, men forsaavidt der er talt om andre Ting, Underviisningen vedkommende, hvorom der tilslige skulde gives Lov, da skal jeg ærligt tilstaae, at jeg for mit Vedkommende intet Dunse nærer om almindelige Lovbestemmelser angaaende Noget af det, der er blevet omtalt. Jeg skjønner ikke Nødvendigheden deraf og seer heller ikke ret, hvorledes det skulde gjøres. Vi ere Alle enige i, at det virkelig aandelige Liv, som man maa ønske mere og mere kan gjennemtrænge Skolen, er Noget, som ikke kan gives ved Lov, men det maa freikomme ved det Sind, hvormed Gjeringen forrettes, den Varme, Kjærlighed og Trost, hvormed den udføres; men dette Sind kan man ikke give ved nogensomhelst Lov. Ja, man kan gjerne sætte en Bestemmelse derom ind i Loven, og man finder jo ogsaa, at det er udtalt, at Skolelærerne med Varme og Kjærlighed skulle gjøre deres Gjerning, men dermed faaer man ikke Varmen eller Kjærligheden. Dersom det var muligt, skulde Ingen heller end jeg sætte alt det ind i Loven, men det er som sagt min Overbeviisning, at skøndt man let kan nedskrive en saadan Bestemmelse, og skøndt det er let at votere derover, saa er dermed dog Intet skeet. (Grundtvig: Det veed jeg nok!) Den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 2den Valgfreds veed det, og jeg troer derfor heller ikke, at han ønskede noget Lovforslag i denne Henseende.